

Т.П. БЛАЖКЕВИЧ, З.В. КОРЖ (УКРАЇНА, ЖИТОМИР)
ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ
Житомирський національний агроекологічний університет

Efficiency of functioning of tourism in a great deal depends on the row of factors which influence on his development. Basic factors which influence on development of tourist activity in Ukraine are analysed. Among economic factors it above all things price and political is a facilitation of receipt of visas, from social is satisfaction of necessity to cognition and demonstration of belonging to high social status. Separate determinatives is a necessity of development of partner relations of the state and tourist business, providing of deregulation of entrepreneurial activity, for tourism.

За даними Всесвітньої туристичної організації, в 2013 році Україна увійшла в десятку держав зі збільшення витрат на виїзний туризм. Так українці в минулому році витратили на подорожі за кордон на 15 % більше, ніж у 2012-му. Якщо у 2010 році витрати співвітчизників на виїзний туризм склали 3,8 млрд, в 2011-му – 4,5 млрд, то в 2013-му цей показник становив майже 6 млрд доларів. Українці почали не тільки частіше виїжджати за кордон, але й стали більш вимогливими до умов подорожей, при цьому вони почали надавати перевагу комфорту та безпеці подорожей. За даними Держкомстату, в 2007 році з України виїхали 0,3 млн туристів, в 2010-му – 1,2 млн, а в 2012-му – уже 1,9 млн. Зміною вимог українських туристів є не просто відвідування інших країн, а й отримання задоволення починаючи від сервісу в дороговому готелі і завершуючи вдалим шопінгом та додатковими екскурсіями (задоволення потреби до пізнання) – тобто комплексність поїздок.

Іншими вагомими причинами посилення виїзного туризму можна виділити наявність тінювих доходів громадян, а також зменшення вартості путівок на 10–15 % за минулий рік і появу аукційних і акційних пропозицій в зв'язку з загостренням конкуренції на ринку туристичних послуг. За даними Асоціації лідерів турбізнесу України (АЛТУ), в 2008 році в країні нараховувалось 5 тис., а в 2013-му вже більше 8 тис. туроператорів.

Ментальним фактором росту витрат українців на вояжі є економічна нестабільність – а саме побоювання накопичення зароблених коштів та їх витрачання на розваги та туризм. Часті поїздки за кордон є показником високого соціального статусу, відповідність якому стає для багатьох самоціллю, навіть якщо кошти на подорожі приходиться позичати.

Вагомим фактором впливу на збільшення обсягів виїзного туризму стало пом'якшення візової політики багатьох країн. Наприклад, полегшення оформлення віз в Грецію та Іспанію дозволило туроператорам направляти туди чартерні рейси, за рахунок чого ціна турпакету знизилась на 20–30 % порівняно із путівками, в які включені авіабілету більш дорогих регулярних авіарейсів. Іншим фактором сприятливим виїзному ажютажу є поява лоукост-перевізників на тому чи іншому напрямку. Зокрема, такі рейси у Венецію, Кутаїсі, Будапешт дали можливість сформуванню більш вигідні турпакети в Італію, Грузію, Угорщину. При цьому, за даними опитування української компанії Research and Branding Group, яка займається маркетинговими та соціологічними дослідженнями, 77 % українців ніколи не були за кордоном. В той же час, відповідно до інформації Eurostat, щорічно за кордон виїжджають 76 % бельгійців, 53 % голландців, 40 % словаків, 33 % німців, 15 % поляків і лише близько 5 % українців.

Україна з року в рік все більше і більше приваблює туристів. За статданими в 2013 році нашу країну відвідали понад 26 мільйонів гостей, це майже на 1,5 мільйона більше, ніж у 2012 році. Така позитивна динаміка спостерігалася і в 2012 році порівняно з 2011 роком: + 1,1 млн. туристів. Отже, туристична галузь економіки є однією з найбільш динамічно зростаючих і перспективних у світі та в Україні. Визначальними факторами подальшого розвитку туристичного потенціалу нашої країни можна зазначити розвиток транспортних можливостей, зокрема, авіаперевезень, розвиток готельної інфраструктури та сервісу, а також популяризація України в світі. Ефективність функціонування туризму багато в чому залежить від низки факторів, що впливають на його розвиток. Проаналізовано основні фактори, що впливають на розвиток туристичної діяльності в Україні. Серед економічних факторів це насамперед ціновий та політичний – полегшення отримання віз, з соціальних – задоволення потреби до пізнання та демонстрація належності до високого соціального статусу. Окремими визначальними факторами є необхідність розвитку партнерських відносин держави та туристичного бізнесу, забезпечення дерегуляції підприємницької діяльності в туризмі.